

עת"א 43747/03/15 - שלומי גולן (אסיר), נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

30 מרץ 2015

עת"א 43747-03-15 גולן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

שלומי גולן (אסיר), ת"ז

ע"י עו"ד ניבה נקש

נגד

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

ע"י היעוץ המשפטי של שב"ס

2. מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

בפני עתירת אסיר במסגרתה טוען העותר כי המשיב אינו מקיים את החלטות ביהמ"ש בעתירות קודמות שהוגשו ומסרב להוציאו לחופשה או להעבירו לאגף נ"ס, כאשר החלטת המשיב הינה זהה בכל פעם, ואינה שוקלת את השיקולים הרלוונטיים, זאת בניגוד להחלטות ביהמ"ש בעתירות הקודמות.

בעתירה הראשונה שהוגשה (עת"א 25901-11-14 - להלן: "העתירה הראשונה") קבע בימ"ש זה בכל הנוגע לבקשת העותר לצאת לחופשות ולעבור לאגף נקי מסמים כי על המשיב לשקול עניינים אלו בתוך 30 יום מיום מתן פסק הדין, זאת לאור הבדיקה הנרקולוגית התקינה של העותר. כן הובהר כי מובן כי אם תבוצע בדיקה נוספת שתתגלה כבדיקה שאינה נקייה ישפיע עניין זה על החלטתו של המשיב.

בפסק הדין בעתירה הראשונה צוין כי נראה שההחלטה שלא לאפשר לעותר לצאת לחופשות נשענת בעיקר על העובדה שהעותר סירב להשתלב בטיפול גמילה וכן על ניסיונותיו להשליך את מעשיו בביצוע העבירות על אחרים ולספק רציונליזציה למעשיו בעת ביצוע העבירות. עוד צוין כי לא ברור האם ההחלטה הביאה בחשבון שיקולים נוספים כגון חומרת העבירות שביצע העותר, עברו הפלילי, משך המאסר הנוכחי, התנהגותו בכלא ונסיבותיו האישיות (היותו נשוי ואב לילדה קטנה וכדומה). צוין גם כי מאחר ששתי בדיקות השתן שבוצעו לעותר עד למועד מתן פסק הדין בעתירה הראשונה יצאו נקיות, ברור שהעותר נקי מסמים או אלקוהול ולא הובאו לידיעת ביהמ"ש אירועים המצביעים על התנהגות שלילית של העותר המצדיקה שלילת חופשות או שלילת העברתו לאגף נקי מסמים (כאמור לעיל, כן הובאה בפני ביהמ"ש במסגרת העתירה הראשונה טענת המשיב בדבר עבירת משמעת אחת שביצע העותר במהלך מאסרו).

בנסיבות אלו, משהעותר טוען כי אינו זקוק לטיפול גמילה ומשאין בנמצא ראיות מנהליות לשימוש כלשהו באלכוהול או

סמים על ידי העותר, סבר בימ"ש זה במסגרת העתירה הראשונה כי לא ניתן להסתפק בהחלטה הנשענת אך ורק על סירובו של העותר לטיפול גמילה וניסיונותיו להשליך מעשיו על אחרים. על כן, הורה בימ"ש זה למשיב לבחון מחדש את החלטתו שלא לאפשר לעותר לצאת לחופשות ושלא להעבירו לאגף נקי מסמים, זאת תוך מתן משקל משמעותי לממצאי הבדיקות הנרקולוגיות שבוצעו ואשר יצאו תקינות ולכן מצביעות על כך שלעת הזו הסיכון לשימוש בסמים על ידי העותר הינו נמוך. צוין כי המשיב יהיה רשאי, כמובן, לבצע בדיקות נוספות לביסוס החלטתו.

במסגרת העתירה השנייה שהוגשה על ידי העותר (עת"א 2434-02-15 - להלן "העתירה השנייה") טען העותר כי המשיב אינו ממלא אחר החלטת ביהמ"ש שניתנה במסגרת העתירה הראשונה ומסרב להוציאו לחופשות או להעבירו לאגף נ"ס. במסגרת פסק הדין שניתן בעתירה השנייה נקבע כי יש להחזיר את עניינו של העותר לדיון דחוף אצל המשיב, מאחר שנראה שהמשיב לא פעל בהתאם לפסק הדין בעתירה הראשונה וביסס החלטתו על נתונים שהיו קיימים קודם לכן ועמדו לעיני ביהמ"ש בעת שניתן פסק הדין בעתירה הראשונה, מבלי לבחון נסיבות רלוונטיות נוספות להחלטתו. על כן הורה בימ"ש זה למשיב לדון מחדש בעניינו של העותר בכל הנוגע ליציאה לחופשה ולמעבר לאגף נקי מסמים בתוך 10 ימים מיום מתן פסק הדין בעתירה השנייה (2.3.15). עוד קבע בימ"ש זה כי במסגרת שיקוליו של המשיב לא יינתן משקל לעבירת המשמעת שעבר העותר בנובמבר 2014, שכן עבירה זו כבר הובאה במסגרת שיקוליו של ביהמ"ש בפסק הדין בעתירה הראשונה, וכי יש ליתן משקל לבדיקות השתן הנקיות שמסר העותר ולעובדה שככל הנראה נגמל מסמים, למרות שלא עבר הליך לטיפול בהתמכרות.

כעת, כאמור, שוב טוען העותר כי המשיב סירב לבקשתו לצאת לחופשה או לעבור לאגף נ"ס, זאת בהחלטה זוהי להחלטות הקודמות ומבלי שהובאו בחשבון הנתונים הרלוונטיים שצינו בפסקי הדין הקודמים של ביהמ"ש. נטען כי בעוד כחודש ממילא אמור העותר להשתחרר ממאסרו ואין כל סיבה לסרב להוציאו לחופשה. כן נטען כי במהלך כל התקופה שחלפה מאז ניתנו פסקי הדין בעתירות הקודמות לא בוצעה לעותר עוד בדיקת שתן. נטען כי מתגובת המשיב לעתירה הנוכחית עולה כי עומדים בבסיס החלטת המשיב אותם טעמים שעמדו בבסיס ההחלטות הקודמות. כן נטען כי לא נשקפת מהעותר כל מסוכנות, כי מדובר במאסרו הראשון שממילא אמור להסתיים בעוד חודש ולכן יש לקבל את העתירה.

המשיב טוען כי בתאריך 4.3.15 נבחנה שוב בקשת העברת האסיר לאגף נ"ס והוחלט בהתבסס על פקודת הנציבות וחוות הדעת של הגורמים המקצועיים שלא לאשר את העברת העותר לאגף נקי מסמים בשל העובדה כי לאסיר רקע של שימוש בסמים והאסיר סירב לטיפול. כמו כן, נטען כי בתאריך 12.3.15 נבחנה בקשת העותר ליציאתו לחופשה והוחלט שלא לאשר אותה בהתבסס על חוות הדעת של גורמי הטיפול לפיה לאסיר התנהגות חסרת אחריות ומסוכנת תחת השפעת סמים ואלכוהול והוא מוסר מידע לא עקבי אודות הרגלי צריכת הסמים. המשיב מפנה לתסקיר המבחן שנערך טרם מתן גזר הדין בעניינו של העותר ולכך שהאסיר מסרב לקבל טיפול במהלך מאסרו.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי יש לקבל את העתירה. כפי שטוען העותר, המשיב טוען כי בחן מחדש את עניינו של העותר, אך למעשה לא נראה כי נעשתה בחינה מחדש והמשיב דבק באותם נימוקים שבשלם סורבו בקשות העותר ליציאה לחופשה ולהעברה לאגף נ"ס טרם מתן פסקי הדין בעתירות הקודמות. המשיב מסרב לפעול על פי פסקי הדין שניתנו בעתירות הקודמות ולשקול את השיקולים הרלוונטיים, כפי שהורה בימ"ש זה בפסקי הדין הקודמים.

לא הובאו בפני ביהמ"ש נימוקים או נסיבות המצדיקים שלילת חופשה מהעותר כאשר הוא מצוי כה סמוך למועד שחרורו ממאסר וכאשר אין כל ראייה לשימוש בסמים. לא הובא מידע מודיעיני המצדיק שלילת החופשה או סירוב להעברה לאגף נ"ס. כך גם לא הובא מידע בקשר לתיקים תלויים או נסיבות אחרות המצדיקות שלילת חופשה או סירוב להעברתו לאגף נ"ס.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, הנני סבור כי החלטות המשיב בעניינו של העותר מתעלמות מהחלטות שניתו ע"י בית משפט ומנתונים הנדרשים לעניין ובהתאם הינן בלתי סבירות. התנהלות המשיב בעניינו של העותר פגומה ומצדיקה את התערבותו של בית המשפט בהחלטה.

בהתאם העתירה מתקבלת במובן זה שהחלטות שב"ס, כפי שהתקבלו בעניינו של העותר, אינן יכולות לעמוד. אשר על כן אמי מורה כדלקמן:

לעניין בקשת העותר לצאת לחופשה - במסגרת הדיון לא הובהר האם מעבר לעמדת שב"ס נבחנה עמדת משטרת ישראל בכל הנוגע להוצאת העותר לחופשה. יוער כי ככלל, רק לאחר קבלת הסכמת שב"ס להוצאת אסיר לחופשה נעשית פניה למשטרת ישראל לקבלת עמדתה. במקרה שבפני לא ברור האם נבחנה עמדת משטרת ישראל, במסגרת מכלול השיקולים.

בהתאם אני מורה, **בשים לב לחג הקרב**, כי תיבחן עמדת משטרת ישראל עד לא יאוחר מיום 2/4/15. ככל שאין למשטרת ישראל התנגדות מבוססת כדבעי להוצאת העותר לחופשה כי אז יש לאפשר לעותר לצאת לחופשה במהלך חג הפסח הקרוב, **ובמידת האפשר עוד לליל הסדר**. אין מניעה כי חופשתו של העותר תוגבל בתנאים כפי שימצא שב"ס לנכון לשם הבטחת שלום הציבור ושלום העותר, כגון שהיה בבית הוריו או בית אחותו במגבלות שיקבעו ע"י גורמי שב"ס.

בכל הנוגע לבקשה לעבור לאגף נ"ס - בשים לב לסמיכות מועד סיום מאסרו של העותר לא ברור האם עומד העותר על דרישה זו. בכל מקרה יוחזר רכיב זה של החלטה לבדיקה אצל גורמי שב"ס שיבחנו שוב את בקשת העותר לעבור לאגף נ"ס וזאת בתוך שבעה ימים מהיום. ככל שיחליט הגורם המוסמך בשב"ס שלא לאשר את העברת העותר לאגף נ"ס תינתן לעניין זה החלטה מפורטת ומנומקת, כך שניתן יהיה להעמידה בביקורת שיפוטית, לפי הצורך. נדגיש לעניין זה כי לאסיר אין זכות לקבוע את המקום ואגף כליאתו ואולם כל החלטה של רשות מנהלית, ושב"ס כזאת, צריכה להיות מבוססת על מסד עובדתי הולם ומודרכת משיקולים ראויים.

בסיכומי של דבר העתירה מתקבלת כמפורט לעיל.

המזכירות תעביר בדחיפות עותק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י' ניסן תשע"ה, 30 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.

ר' שפירא, ס. נשיא